

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 11 (436)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
13 червня 2017 року

ЮВІЛЕЙ

СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ – БЛАГОДАТНА ДОЛЯ, ПОКЛИКАННЯ НАЙВИЩЕ НА ЗЕМЛІ

З нагоди 60-річчя з дня заснування Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського 26 травня у палаці культури «Березіль» імені Леся Курбаса відбулася урочиста академія, участь в якій взяли народні депутати України, представники наукової еліти України, керівники органів місцевого самоврядування, представники поважних іноземних делегацій, очільники вишів і багато інших гостей.

Святкового настрою додавали музиканти Тернопільського муніципального духового оркестру «Оркестра волі» та струнного тріо. У вестибюлі усіх зустрічав ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Він радо приймав щирі вітання та дякував кожному, хто прийшов розділити радість з нагоди славного ювілею.

Коли ж усі гості зібралися до глядацької зали, під звуки фанфар вийшли члени вченої ради Тернопільського державного медичного університету. Разом з Михайлом Михайловичем на сцену «Березолю» піднявся ректор ТДМУ у 1981-1997 роках – член-кореспондент НАМН України, професор Іван Сміян.

Урочисту академію розпочав хор ТДМУ з виконання Державного Гімну. Зазначимо, що цей творчий колектив створений два роки тому. За цей час став справжньою гордістю університету. Цього дня особливого звучання хоровому виконанню додали вихованці Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого.

Після невеличкого екскурсу в історію альма-матер у Тернополі всі присутні спільно помолилися, попросивши у Всевишнього процвітання та успіхів усьому колективові Тернопільського медуніверситету.

тим, хто зціляв, а нам залишив заповідь проявляти співчуття до ближнього.

«Пам'ять про це має надихати впродовж життя та скріплювати ваше лікарське покликання. Бажаю вашій спільноті зростання в

ТДМУ за результатами сертифікаційного аудиту, проведеного зовнішніми аудиторами компанії Бюро Верітас Сертифікейшн Україна, отримав сертифікат і гравертон міжнародного стандарту ISO

Архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василь Семенюк у своєму виступі зазначив, що впродовж тривалого часу університет підготував тисячі фахівців, які покликані до високої місії зціляти та полегшувати людські страждання. За його словами, ця місія певною мірою є євангельською, адже Ісус Христос сам був

особистих чеснотах, високого професіоналізму та виконаного обов'язку, які мають зігрівати ваше серця вдячністю й давати наснагу з гідністю продовжувати розпочату справу, яка варта того, щоб бути справою життя. Ваш університет носить ім'я видатного українського діяча – Івана Горбачевського, який був сином греко-католицького священика зі

Збаража Якова Горбачевського. Батьки подбали про його освіту, а він своїми щоденними трудами та навчанням примножив ці знання. Це дало можливість стати йому видатним науковцем. Його приклад хай завжди надихає професорський колектив до повсякденної праці! Нехай Господь благословить вашу працю. Нехай він духом своєї премудрості просвітить наших студентів!», – додав Василь Семенюк.

Архієпископ Тернопільський та Кременецький Нестор (Писик) зачитав вітальну адресу Патріарха Київського і всієї Руси-України Української православної церкви Київського патріархату Філарета.

«За час діяльності вашого університету плодами наукової установи стали не лише блискучі наукові праці, захищені докторські чи кандидатські дисертації, було написано багато актуальних монографій, виховано кілька поколінь талановитих науковців, вчених, медиків, практикуючих лікарів. У духовному житті – це сотні тисяч врятованих життів, полегшення страждань, утіха скорботним та співчуття, співстраждання конкретним людям – нашим співвітчизникам. Упевнений, що рік за роком Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського не лише надає студентам необхідні в майбутньому

знання, а й стає справжньою духовною школою, навчаючи людей у білих халатах того, чого б, здавалося, навчити неможливо – людяності, співчуття до ближнього, вмінню та бажанню співпереживати, відчувати людський біль. Найкращі педагоги-медики з часів професора Огія та професора Мартинюка і донині роблять свою справу, за що отримують подяку не лише студентів і пацієнтів, а й особливу благодать від Бога. Науку та релігію часто протиставляють. Однак життя багатьох вчених, учених-медиків є красномовним свідченням того, що ці дві речі доповнюють одна одну. Знаємо, що руки лікарів в операційних роблять справжні дива, але ми також упевнені, що ці руки, які чинять добро, благословенні самим Ісусом Христом. Через пророка Мойсея Господь називає себе лікарем: «Я Господь Бог твій, цілитель твій». А нині всі таїнства Церкви людина-медик не лише для зцілення душі, а й для лікування та освячення свого тіла, яке за словами апостола є храмом Святого Духа. Церква та медицина є Божим знаряддям, яке поставлене служінню людині. Задля більшої користі людям вони неодмінно повинні співпрацювати, доповнюючи одна одну. Найкращий лікар – це той, який має не лише знання, а й віру, живий зв'язок з Христом. Спж заохочуємо не тільки дотримуватися клятви лікаря України, а й у всіх своїх вчинках пам'ятати про свою особисту відповідальність перед Богом. Все що робите, робіть від душі, як для Господа. Від імені Української православної церкви Київського патріархату закликаю Боже благословення на всіх причетних до діяльності Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського», – йдеться у вітальній адресі.

Грамотою Верховного архієпископа Києво-Галицького, митрополита Київського, предстоятеля Української греко-католицької церкви Святослава Шевчука був нагороджений Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського з нагоди 60-літнього ювілею.

(Продовження на стор. 2)

СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ – БЛАГОДАТНА ДОЛЯ, ПОКЛИКАННЯ НАЙВИЩЕ НА ЗЕМЛІ

(Продовження. Поч. на стор. 1)

«Прийміть від мене щирі слова привітань з нагоди 60-ї річниці заснування вашого університету. Впродовж цих років ви виховали не одне покоління медиків, які своїми вміннями служать збереженню людського життя. Ви докладаєте чимало зусиль до формування висококваліфікованого колективу викладачів елітного рівня викладання. Мета, яку ви поставили перед собою, – формування української еліти, об'єднаної добром, воїстину благородна та актуальна. Прийміть від мене щире вдячність і побажання рясних Божих благословень, допомоги Святого Духа в здійсненні вашого служіння. Нехай Пресвята Богородиця покриває своїм омофором! Усім викладачам і студентам вділяю моє архієрейське благословення. Будьте і надалі для людей милосердними самарянами, які виливають миру, що є символом ваших знань і досягнень у сфері сучасної медицини, на рани всіх хворих і потребуючих, щоб полегшити їхні страждання. Благословення Господнє на вас», – зазначив Блаженніший Святослав у своїй вітальній адресі.

Історія нашого університету – це тривалий, насичений шлях,

**Архієпископ і митрополит
Тернопільсько-Зборівський
УГКЦ Василь СЕМЕНЮК**

сповнений наполегливою працею, натхненням і самовідданістю. Це сторінки перемог і неосяжних вершин. За роки існування заклад підготував понад 25 тисяч фахівців, з них – понад дві тисячі з числа іноземних громадян з 60 країн світу. Нині Тернопільський державний медичний університет – це велика й дружна родина, високопрофесійний науково-педагогічний колектив, один з найпотужніших у вищій медичній школі України.

У вітальному слові ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Горба-

чевського, заслужений діяч науки і техніки України, професор Михайло Корда наголосив на тому, що святкування – це особливий день, адже стає новою сторінкою в історії ТДМУ.

«Упродовж 60 років з універ-

ситетом своє життя поєднали тисячі викладачів, десятки тисяч студентів. За цей час, як на полотні, переплелися людські долі та страждання, надії й мрії. Пишаюся тим поступом, який зроби наш університет за 60 років – від невеликої освітньої установи до одного з провідних вищих навчальних закладів України. Уявіть собі 1957 рік. Тернопіль лише починає відбудовуватися після Другої світової війни. В місті ще немає жодного вищого навчального закладу. І ось вийшла Постанова УРСР про створення медичного інституту. Вже у вересні розпочато перші заняття. Було понад 600 студентів і 66 викладачів, один доктор наук і 17 кандидатів наук. І нині ми з особливим теплом у серці згадуємо тих, хто стояв біля витоків університету, хто своєю невтомною працею закладав фундамент для його розвитку. Молодими викладачами 1957 року прийшли люди, які пізніше стали відомими професорами, докторами наук – Юрій Коморовський, Микола Скакун та інші. На жаль,

їх немає тепер з нами. Молодим викладачем у ті роки був Іван Ситник, який кілька днів тому у телефонній розмові сказав, що дуже шкодує, що не може бути присутнім у залі й розділити свято у зв'язку з хворобою, але він

побажав університету успіхів і процвітання.

Перший випуск лікарів відбувся вже 1961 року і хоча вам повідомити, що в цій залі присутні 13 перших випускників університету. Зокрема, Іван Чекман, який є легендою вітчизняної фармакології, за його книжками вчилася й вчиться вся Україна, член-кореспондент Національної академії медичних наук України та член-кореспондент Національної академії наук України. Також присутній Василь Антонів – великий патріот України, який тривалий час був завідувачем кафедри отоларингології Московського інституту дружби народів й очолював Українське національно-культурне товариство у Москві. Юрій Бондаренко – член вченої ради, завідувач кафедри, який все своє життя працював у рідному університеті. Євген Стародуб – тривалий час був деканом в ТДМУ, продовжує працювати та передавати досвід молодому поколінню. Анатолій Паламарчук – також все життя пов'язав з університетом. У залі присутній Віктор Кузло – по-

чесний громадянин Северодонецька Луганської області, тривалий час очолював хірургічну службу в цьому місті й нині працює у прифронтовій зоні», – наголосив Михайло Михайлович.

Ректор ТДМУ також зазначив, що в розвиток університету свою душу та серце вклало четверо ректорів – Петро Огій, Іван Гетьман, Іван Сміян, Леонід Ковальчук. На жаль, троє з них уже відійшли за межу вічності. У знак пошани та пам'яті про їхній внесок у розвиток Тернопільського державного медичного університету від зібрання урочистої академії було покладено квіти до їхніх могил, а також і до пам'ятника Іванові Горбачевському.

Славні досягнення попередників, за словами ректора ТДМУ, професора Михайла Корди нині знайшли своє продовження у нових здобутках і досягненнях – значно розширено набір студентів та отримано ліцензії на нові спеціальності, відкрито стоматологічне відділення університетської клініки, консультативно-лікувальний центр, центр симуляційного навчання, отримано новий навчальний корпус, міжнародні наукові гранти, двічі за останні роки здобуто перше місце в галузевому рейтингу Міністерства охорони здоров'я України.

(На передньому плані): випускники нашого ВНЗ **Леонід СИТАР, професор (м. Київ) і Василь АНТОНІВ, професор (м. Москва)**

Ректор ТДМУ також зазначив, що в розвиток університету свою душу та серце вклало четверо ректорів – Петро Огій, Іван Гетьман, Іван Сміян, Леонід Ковальчук. На жаль, троє з них уже відійшли за межу вічності. У знак пошани та пам'яті про їхній внесок у розвиток Тернопільського державного медичного університету від зібрання урочистої академії було покладено квіти до їхніх могил, а також і до пам'ятника Іванові Горбачевському.

Славні досягнення попередників, за словами ректора ТДМУ, професора Михайла Корди нині знайшли своє продовження у нових здобутках і досягненнях – значно розширено набір студентів та отримано ліцензії на нові спеціальності, відкрито стоматологічне відділення університетської клініки, консультативно-лікувальний центр, центр симуляційного навчання, отримано новий навчальний корпус, міжнародні наукові гранти, двічі за останні роки здобуто перше місце в галузевому рейтингу Міністерства охорони здоров'я України.

Випускників є академіки, міністри охорони здоров'я та їхні заступники, керівники великих медичних компаній. Ми пишаємося тим, що президентом Національної академії медичних наук України є наш випускник Віталій Цимбалюк, а також колишній в.о. міністра охорони здоров'я України Віктор Шафранський, відомий пластичний хірург Ростислав Валіхновський, директор експертного центру України Тетяна Думенко, які присутні у залі. Пишаємося здобутками університету в навчальній, лікувальній, науковій роботі, міжнародному визнанні. Найбільшим здобутком є наш колектив, сформований упродовж 60 років, який є командою однодумців, які щодня працюють для того, щоб наш виш був ще кращим і потужнішим.

Шановні колеги! Іти до мети непросто, світ постійно змінюється. Сьогодні ставить перед нами високі вимоги, динаміка часу потребує інноваційних підходів і конкурентоспроможних дій, але я цілковито впевнений, що з таким колективом, з такими самовідданими та високо мотивованими людьми, які працюють в нашому університеті, нам усі завдання під силу», – висловив впевненість Михайло Корда.

Ректор побажав усім працівникам успіхів і насаги у подальшій праці, невичерпної енергії для подальших здобутків, особистих і професійних успіхів.

Наказ ректора про відзначення працівників з нагоди 60-річчя ТДМУ оголосив проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай.

Цього знаменного дня Тернопільський державний медичний університет за результатами сертифікаційного аудиту, проведеного зовнішніми аудиторами компанії Бюро Верітас Сертифікейшн Україна, отримав сертифікат і гравертон міжнародного стандарту ISO. Було встановлено відповідність системи управління якістю, що впроваджена в університеті, вимогам міжнародних стандартів.

Від щирого серця всіх присутніх привітав ректор, який очолював університет з 1981 до 1997 року, член-кореспондент Національної академії медичних наук України, професор Іван Сміян. «Теперішнього ректора Михайла Корду я приймав в університет, вручав йому диплом, приймав його в аспірантуру, навчав його педіатрії. Вважаю, що його успіхи – це мої досягнення, його негаразди – це мої жалі. До речі, всі, хто сидять поруч з ректором, також мої учні», – з гордістю сказав Іван Семенович. **(Продовження на стор. 3)**

**Архієпископ Тернопільський
та Кременецький Нестор
(ПИСИК)**

СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ – БЛАГОДАТНА ДОЛЯ, ПОКЛИКАННЯ НАЙВИЩЕ НА ЗЕМЛІ

(Продовження. Поч. на стор. 1-2)

Цього дня вперше на сцені ПК «Березіль» прозвучав новостворений гімн ТДМУ у виконанні університетського хору.

Університет пишається не лише своїми науковими та освітніми досягненнями, а й тими людьми, які у важливий для країни час стали на її захист. Багато працівників ТДМУ та майже сотня випускників, ризикуючи власним життям і здоров'ям, захищають Україну в зоні проведення АТО, працюють у військових госпіталях, проводять складні операції пораненим.

Подякою ректора ТДМУ та цінними подарунками за активну громадянську позицію, мужність, патріотизм і надання медичної допомоги в зоні проведення АТО 26 травня були нагороджені водій господарської частини Володимир Марховський, який проходив службу в 40-й окремій артилерійській бригаді на посаді старшого водія; інженер відділу програмного та апаратного забезпечення Андрій Галаван, що служив у 53-й окремій механізованій бригаді на посаді командира вогнеметного відділення роти радіаційного, хімічного та біологічного захисту; оператор відділу програмного та апаратного забезпечення Ігор Фо-

З вітальним словом – ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА

виконує обов'язки начальника медичної служби артилерійської групи «Луганськ» і є начальником медичного пункту 1-го артилерійського дивізіону 44-ї окремої артилерійської бригади. Останній перебуває в зоні бойових дій.

З вітальним словом на свято завітав голова Тернопільської обласної державної адміністрації Степан Барна. Він зачитав слова вітання від Президента України Петра Порошенка.

«Шановні друзі! Щиро вітаю вас з 60-річчям з дня заснуван-

ров'я, творчої наснаги, благополуччя та успіхів».

Від себе Степан Степанович додав, що Тернопільський державний медичний університет є для області унікальною інститу-

Ректор ТДМУ в 1981-1997 роках, член-кореспондент НАМН України, професор Іван СМІЯН

цією, яка не лише стоїть на сторожі громадського здоров'я, а й також формує імідж краю та держави. Це кузня кадрів для української та світової медицини.

Голова Тернопільської обласної державної адміністрації Степан Барна з нагоди 60-річчя уні-

Президент НАМН України, академік, професор Віталій ЦИМБАЛЮК

Паламарчуку, доценту кафедри ортопедичної стоматології Світлані Росоловській, завідувачу кафедри загальної хімії, доценту Галіні Фальфушинській, завідувачу кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги, професору Миколі Шведу.

«Сьогодні виповнилося 60 років моїй альма-матер. Можна здобути освіту, але краще здобути знання. Саме цього мене навчили тут, в аудиторіях, на лекціях, на практичних заняттях. Тут я вчився бути справжнім лікарем, фахівцем. Низький уклін моїм наставникам і педагогам. Тернопільський медичний – це не просто диплом. Це знання, досвід, практика, – зазначив під час свого виступу голова обласної ради, випускник ТДМУ Віктор Овчарук. – 60 років для людини – це мить, а для вишу – тисячі висококваліфікованих спеціалістів, які працюють у різних країнах світу та медичних закладах України. Більше того – сотні випускників Тернопільського університету першими рятували життя на Майдані, пер-

Директор департаменту гуманітарної та соціальної політики Кабінету Міністрів України Віталій КОБЛОШ

шими пішли на фронт і першими створили медичний загін спецпризначення «Білі берети». Саме випускники нашого вишу навчали медиків з усієї України тому, як діяти в екстремальних ситуаціях. Знаєте чому? Бо є школа.

Справжня школа підготовки медичних працівників. Тернопільський медичний університет може пишатися своїми випускниками, а випускники гордіться тим, що навчалися у Тернопільському медичному університеті».

З нагоди ювілею Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського 26 травня було вручено низку відзнак Верховної Ради України.

Грамоту «За заслуги перед українським народом» Верховної Ради України отримав трудовий колектив ТДМУ за вагомий внесок у розвиток вітчизняної науки та освіти, підготовку фахівців для медичної галузі й з нагоди 60-річчя.

За вагомий внесок у розвиток охорони здоров'я, багаторічну науково-педагогічну діяльність, високий професіоналізм, активну участь у вихованні молодого покоління і з нагоди 60-річчя університету грамоти Верховної Ради України отримали завідувач кафедри патологічної фізіології, професор Юрій Бондаренко, завідувач кафедри гістології та ембріології, професор Костянтин Волков, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії Надія Ярема.

Згідно з розпорядженням голови Тернопільської обласної ради з нагоди 60-річчя університету грамотами обласної ради відзначено професора кафедри патологічної фізіології Ольгу Денефіль, доцента кафедри загальної хімії Марію Кирилів, електрика відділу технічного забезпечення господарських комунікаційних систем університету Павла Книша, завідувача гуртожитку №3 Оксану Кравець, доцента кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими Бориса Локая, завідувача кафедри терапевтичної стоматології, професора Михайла Лучинського, завідувача кафедри педіатрії №2, професора Галину Павлишин, старшого виконроба Андрія Пастушенка, доцента кафедри загальної гігієни Костянтина Пашка, доцента кафедри ННІ післядипломної освіти Ігоря Рогальського, чергового гуртожитку Ігоря Сидягу, столяра господарської частини Миколу Сиротюка.

Подяки голови Тернопільської обласної ради з врученням грошової нагороди отримали завідувач кафедри акушерства та гінекології № 2, професор Світлана Геряк, асистент кафедри травматології та ортопедії з військово-польовою хірургією Сергій Гданський, доцент кафедри економіки та управління фармації з технологією ліків Антоніна Денис, доцент кафедри загальної хімії Григорій Загричук, водій господарської частини Ярослав Кульчицький, провідний фахівець відділу кадрів

(Продовження на стор. 4)

Голова обласної державної адміністрації Степан БАРНА

рисюк, який проходив службу в 25-му окремому мотопіхотному батальйоні «Київська Русь» 54-ї бригади на посаді механіка радіотелеграфіста, старшого солдата; доцент кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Мирослав Домбрович – капітан медичної служби, старший ординатор відділення підсилення медичних підрозділів 66-го військового мобільного госпіталю; доцент кафедри травматології та ортопедії з військово-польовою хірургією Ігор Кулянда – підполковник медичної служби, начальник відділення підсилення медичних підрозділів 66-го військового мобільного госпіталю; асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Микола Винничук – капітан медичної служби, який

Голова обласної ради Віктор ОВЧАРУК

ня закладу. Завдяки динамічному поступу університет здобув визнання як престижний та потужний навчальний, науково-дослідницький центр. У доробку закладу розвиток фундаментальної та прикладної науки в медичній та фармацевтичній галузях. Значний досвід роботи з формування і впровадження інноваційних засад, підготовки майбутнього медичного працівника, справедлива вимогливість до знань студентів, натхненність викладачів у наукових пошуках.

Упевнений, що завдяки високому професіоналізму, завзятості та цілеспрямованості працівників університет здобуде нові рубежі в підготовці конкурентоспроможних фахівців на українському та міжнародному ринках праці. Бажаю всім міцного здо-

Міський голова Тернополя Сергій НАДАЛ

верситету вручив грамоти завідувачу кафедри патологічної анатомії із секційним курсом та судовою медициною, професору Ярославові Боднару, завідувачу кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією, професору Оксані Боярчук, доцентів кафедри хірургії ННІ післядипломної освіти Євгенові Бузьку, завідувачу кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими, професору Ігорю Господарському, декану медичного факультету Галіні Крицькій, доценту кафедри медичної біохімії Петрові Лихацькому, приборальниці господарської частини Юлії Мазур, завідувачу кафедри фармакології з клінічною фармакологією, професору Олександрі Олещук, інспектору навчального відділу Анатолію

СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ – БЛАГОДАТНА ДОЛЯ, ПОКЛИКАННЯ НАЙВИЩЕ НА ЗЕМЛІ

(Продовження. Поч. на стор. 1-3)

Олександра Огінська, доцент кафедри внутрішньої медицини № 3 Таміла Паламар, слюсар-сантехнік відділу технічного забезпечення господарських комунікаційних систем університету Іван Фанок.

Цінними подарунками голови обласної ради були нагороджені завідувач відділу обслуговування та зберігання фондів бібліотеки Євгенія Демків, провідний інженер-програміст видавництва «Укрмедкнига» Ірина Петрикович.

**Народний депутат України
Тарас ЮРИК**

Почесну грамоту Національної спілки журналістів України з нагоди 60-річчя університету отримала Наталя Волотовська.

Директор департаменту гуманітарної та соціальної політики Кабінету Міністрів України Віталій Коблош зачитав вітальну адресу Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана.

«Від імені Кабінету Міністрів України та себе особисто вітаю професорів, викладачів, студентів і випускників Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського з 60-річчям з дня заснування. За період своєї діяльності університет перетворився на знаний в Україні та за її межами навчально-науковий центр, випускники якого роблять вагомий внесок у забезпечення та розвиток медичної галузі й докладають усіх зусиль для порятунку життя людей та зміцнення їх здоров'я. Створений 1957 року в Тернополі вищий навчальний медичний заклад дав потужний поштовх до якісних змін і подальшого зростання регіону. Історія, славні традиції та досягнення університету свідчать про те, що навчальний заклад є серед лідерів у підготовці фахівців з практичної охорони здоров'я нашої країни. В університеті забезпечують високий рівень підготовки фахівців. Цьому сприяє атмосфера наступності поколінь, творчого пошуку, самовідданості та ініціативи. За роки існування університету підготовлено понад 23 тисячі фахівців, які примножують славу рідної альма-матер як в Україні, так і за її межами. На базі університету відбулися понад 50 всеукраїнських студентських

олімпіад, 17 всеукраїнських навчально-методичних конференцій, стратегій розвитку медичної та фармацевтичної освіти, понад 1000 форумів міжнародного і всеукраїнського рівнів. У стінах закладу було захищено понад 1000 дисертацій, серед яких більше 200 докторських. Тернопільський державний університет імені І.Горбачевського відомий також міжнародною співпрацею, програмами обміну студентів тощо. Виш успішно співпрацює з 55 закордонними

**Народний депутат України
Роман ЗАСТАВНИЙ**

партнерами з 21 країни світу. Преконаний, що ювілей – знаменна подія не лише для всіх випускників, вчителів і студентів університету, а й вітчизняної науки та всієї медичної спільноти. Бажаю славному професорсько-викладацькому та студентському колективі університету благополуччя, творчого та дослідницького натхнення, успіхів у важливій місії підготовки кадрів для нашої системи охорони здоров'я. Впевнений, що ви й надалі плідно працюватимете над розвитком української медичної науки, вищої медичної освіти європейського взірця та сприятимете впровадженню медичної реформи, яку розпочав уряд України».

Під час урочистої академії з нагоди 60-річчя Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, відповідно до рішення Кабінету Міністрів України, за вагомий внесок у розвиток охорони здоров'я, багаторічну науково-педагогічну діяльність, високий професіоналізм, активну участь у вихованні молодого покоління почесними грамотами уряду нагороджено низку науковців ТДМУ.

Високі нагороди отримали професор кафедри фармакології з клінічною фармакологією Катерина Посохова, професор кафедри хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти Володимир Гоцинський, завідувач кафедри анестезіології та реаніматології, професор Олександр Олійник.

Подяку Прем'єр-міністра України з нагоди 60-річчя університету отримали завідувач кафедри хірургії навчально-наукового

інституту післядипломної освіти, професор Ігор Дзюбановський, завідувач центральною науководослідною лабораторією Наталя Лісничук, головний бухгалтер Тетяна Мудрик, проректор з науково-педагогічної роботи та соціальних питань Олег Слабий, заступник ректора з кадрових питань Антоніна Трущенко, помічник проректора з науково-педагогічної роботи і соціальних питань Ольга Яремчук.

«Щиро від себе особисто та всіх тернополян вітаю вас із 60-

**Народний депутат України
Тарас ПАСТУХ**

річчям університету. Тернопільський медичний університет завдяки праці викладачів, студентів, співробітників став одним з визначних центрів медичної науки не лише України, але й Європи. Нині тут мають за честь навчатися студенти з багатьох країн світу. Зокрема, за останні десять років кількість іноземних студентів зросла майже у чотири рази. Університет регулярно отримує нагороди. І таке визнання свідчить про високий рівень викладання та організації навчального процесу на рівні провідних навчальних закладів Європи, – зазначив міський голова Тернополя Сергій Надал. – З гордістю констатуємо, що ТДМУ успішно реалізує свою місію з підготовки висококваліфікованих фахівців медичної сфери та розбудови сучасного науково-практичного центру медицини».

У святковій залі – учасники бойових дій

Сергій Надал подякував керівництву та викладачам університету за працю на користь України й Тернополя та побажав усім натхнення, плідної освітньої та наукової праці. Він також вручив грамоти міському голові доцентів кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків Ігорю Бердею, провідному фахівцю господарської частини Євгеніві Бурлуцькому, провідному інженеру-технологу комплексу студентського харчування Марії Гарач, професорові кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії Леонідові Грищуку, головному інженеру господарської частини Василю Дармограю, головному енергетику Володимирі Костуру, директору комплексу студентського харчування Анастасії Коцур, інженеру-технологу видавництва «Укрмедкнига» Оксані Сенчук, доценту кафедри хірургічної стоматології Наталії Гутор. Цінний подарунок міського голови Тернополя отримала керівник наукового відділу Оксана Шевчук.

Цього дня ТДМУ з ювілеєм привітали народні депутати України Тарас Юрик, Роман Заставний, Тарас Пастух.

Тарас Юрик наголосив на тому, що впродовж 60 років величезна кількість доль наших громадян була пов'язана саме з Тернопільським державним медичним університетом, завдяки якому вони утверджувалися та формувалися.

Роман Заставний подякував колективі за те, що дарує надбання поколінь викладачів, натхнення і знання майбутнім поколінням, які вкрай необхідні, аби берегти здоров'я та життя громадян. А ще висловив сподівання, щоб в такій же теплій родинній атмосфері зібралися на столітній ювілей.

Тарас Пастух зазначив, що в університеті запроваджено новітні методики навчання, завдяки чому дипломи ТДМУ визнають у світі та сюди приїжджають навчатися багато іноземців. Випускники-іноземці популяризують Тернопіль та державу загалом.

Тарас Пастух також зачитав вітальну адресу від голови Верховної Ради України Андрія Парубія.

«Важко переоцінити внесок вашого вищого навчального закладу в розвиток вітчизняної та світової медичної освіти й науки. За час його функціонування в університеті, який поправу вважають провідним галузевим навчальним закладом країни, підготовлено понад 25 тисяч висококваліфікованих спеціалістів у галузі медицини та фармації, які своєю працею й здобутками прославляють рідну альма-матер на теренах нашої держави і за кордоном. Численна армія фахівців щоденно трудиться у винятково важ-

ливій царині – збереження та зміцнення здоров'я нації».

Нині Тернопільський державний медичний університет серед флагманів медичної освіти і науки. Торік за галузевим рейтингом Міністерства охорони здоров'я України університет посів перше місце, вкотре підтвердивши високий рівень підготовки медичних кадрів та організацію освітнього процесу.

Ваш заклад посідає перше місце у рейтингу вищих медичних навчальних закладів України за версією Міжнародного освітнього порталу «4 International Colleges & Universities» 2016 року. Тернопільський медуніверситет став одним з кращих за показниками прозорості діяльності за версією Аналітичного центру CEDOS серед вищих навчальних закладів України. Університет є членом Європейської асоціації університетів та Великої хартії університетів. Ваш заклад – учасник Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні. Отже, ви завжди на кілька кроків попереду. Пишаючись високими досягненнями університету, вірю в те, що ви й надалі зберігати мету провідної позиції в галузі медичної освіти, роблячи гідний внесок у реформування сучасної медицини та медичної освіти в нашій державі. Бажаю вам всім миру, добра, благополуччя, натхнення, мудрості та наполегливості, нових успіхів і звершень у вашій шляхетній місії, нелегкій повсякденній праці на благо України».

Цінними подарунками голови Верховної Ради України за багаторічну працю та сумлінне виконання обов'язків, участь в АТО нагороджено інженера відділу програмного та апаратного забезпечення Андрія Галавана, водія господарської частини Володимира Марховського, оператора відділу програмного та апаратного забезпечення Ігоря Фориюка.

Від Національної академії медичних наук України виступив випускник університету, президент Національної академії медичних наук України, академік, заслужений діяч науки і техніки України, професор Віталій Цимбалюк. «У мене сьогодні важливе завдання – привітати вас від імені Національної академії медичних наук України. Бажаю вам багато-багато років здоров'я та великих творчих успіхів. Знаєте, що сьогоднішнє свято для мене особливе. 60 років – для людини багато, для закладу у Тернополі – це розквіт. Хочу констатувати, що ви справді перебуваєте на етапі розквіту. Мене переполюють емоції, оскільки пригадую, як 53 роки тому переступив поріг Тернопільського державного медичного інституту, який тоді мав лише сім років. І вже тоді добре знали, як потрібно готувати медичні кадри. Щасливий, що закінчив цей

(Продовження на стор. 5)

СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ – БЛАГОДАТНА ДОЛЯ, ПОКЛИКАННЯ НАЙВИЩЕ НА ЗЕМЛІ

(Продовження. Поч. на стор. 1-4) навчальний заклад, який нині є університетом. Завжди з великою гордістю кажу, що я випускник Тернопільського державного медичного інституту. Дуже прошу молодих людей, які зараз тут

Академік НАН України та НАМН України, професор Петро ФОМІН

навчаються, пам'ятати, що це найкращий університет в Україні. І сьогодні він перший серед всіх, який іде європейським шляхом. Майбутнє науки та освіти якраз буде лише в цьому напрямку. Я мав щастя і велике задоволення спілкуватися з усіма ректорами.

опублікували понад 1000 наукових праць, понад 100 монографій і підручників. З нашого випуску також 7 кандидатів медичних наук, 15 головних лікарів, 8 заслужених лікарів України і один член Національної спілки

Заступник керівника головного департаменту з питань гуманітарної політики, керівник департаменту з питань охорони здоров'я та соціальної політики Адміністрації Президента України, професор Ігор ЛУРІН

письменників України. Всі ці люди заробили три державних премії, премію Кабінету Міністрів

першній ректор ТДМУ, професор Михайло Корда та ректор ТДМУ в 1981-1997 роках, член-кореспондент НАМН України, професор Іван Сміян.

На медалі та знакові пошани зображено Агапіта Печерського, якого Національна академія медичних наук обрала своїм покровителем. Чернець Києво-Печерської лаври жив у другій половині XI століття. Він відомий тим, що лікував за допомогою молитви й не брав за це грошей. Йому вдалося вилікувати навіть Володимира Мономаха. Віталій Цимбалюк побажав, аби Тернопільський державний медичний університет перебував під покровительством цього християнського сподвижника.

Академік Національної академії наук України та академік Національної академії медичних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, професор Петро Фомін передав вітання від президента НАН України Бориса Патона.

«Впродовж цього славетного шляху самовідданої праці ваш університет заслужено здобув звання одного з потужних центрів медичної науки України. Сьогоднішній ювілей – це приємна нагода відзначити ваш високий професіоналізм, інноваційні підходи та самовіддану

працю вчених і викладачів університету. Тисячі випускників зробили гідний внесок у розвиток української та світової науки. Досягнення й здобутки теперішніх співробітників і славетних попередників заслуговують

Генеральний консул Посольства Арабської Республіки Єгипет в Україні Марва Абделаал Махмуд

великою поваги у науковому середовищі.

В університеті сформовані та розвиваються наукові школи хірургів, інфекціоністів, терапевтів, педіатрів, фармакологів, морфологів, патофізіологів,

фармацевтів. Висловлюємо глибоку подяку й шану всьому колективові університету та зичимо успіхів у плеканні молодії надії нашої держави. Нехай натхнення й жага творчого пошуку будуть вашими вірними

Надзвичайний та Повноважний посол Ісламської Республіки Пакистан в Україні Атар Аббас

супутниками, життя – багатогранним і плідним, шлях до професійного зростання – успішним! Переконливих вам здобутків в ім'я українського народу, міцного здоров'я, довголіття, рідинного щастя! Немає сумніву, що нинішні студенти продовжать добрі традиції попередніх поколінь і своєю працею впишуть нові славні сторінки у літопис університету та нашої держави».

З вітальним словом виступив заступник керівника головного департаменту з питань гуманітарної політики, керівник департаменту з питань охорони здоров'я та соціальної політики Адміністрації Президента України, генерал-майор медичної служби, професор Ігор Лурін.

Розділити радість з нагоди свята завітали очільники Міністерства охорони здоров'я України в різні періоди, зокрема, Микола Поліщук, Василь Князевич, Василь Лазорішинець, Віктор Шафранський.

Надзвичайний та Повноважний посол Ісламської Республіки Пакистан в Україні Атар Аббас і Генеральний консул Посольства Арабської Республіки Єгипет в Україні Марва Абделаал Махмуд привітали колектив Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського з ювілеєм.

На честь ювілейного свята з нагоди 60-річчя Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського відповідно до рішення вченої ради ТДМУ почесними професорами вишу стали президент Університету імені Грента МакЮена (Канада), професор Девід Аткинсон та ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Польща), професор Юзеф Бергер.

(Продовження на стор. 6)

Колишній міністр охорони здоров'я України, професор Микола ПОЛІЩУК і колишній в. о. міністра охорони здоров'я України, професор Василь ЛАЗОРИШИНЕЦЬ

Нашим першим ректором був Петро Огій. Гетьмана я пам'ятаю як молодого асистента, який розповідав нам про стоматологію. Потім з задоволенням спілкувався з Іваном Семеновичем Сміяном. Нас об'єднують тривалі роки дружби. Щасливий, коли від Івана Семеновича отримую книги. Він є творчою людиною. Мені дуже імponує теперішній ректор, який є інтелектуалом та інтелектуалом, людиною європейського спрямування. Хочу згадати 10-й випуск – 1970 року. З 250 студентів, які вступили на навчання, диплом отримало 218. Це був унікальний випуск, адже більшість моїх однокурсників скерували на роботу по Радянському Союзу. Невелика частина залишилася працювати в Україні. Але всі досягли успіхів – 8 докторів наук і професорів, які

України, чотири відомчі премії. Тут особлива атмосфера – високий патріотизм і духовність. Тернопільська земля рясно полита кров'ю тих, хто захищав її. Це передається так само, як і милосердя, любов до ближнього і шляхетний гонор», – підсумував президент НАМН.

Президент НАМН України Віталій Цимбалюк від імені президії Національної академії медичних наук вручив найвищу нагороду – медаль НАМН України – колективові Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського за визначний внесок у розвиток вищої медичної освіти і охорону здоров'я, підготовку висококваліфікованих лікарських і науково-педагогічних кадрів.

Окрім того, знаки пошани від НАМН України отримали те-

Колишній міністр охорони здоров'я України Василь КНЯЗЕВИЧ

Президент Університету імені Грента МакЮена (Канада), професор Девід АТКІНСОН

Колишній в. о. міністра охорони здоров'я України Віктор ШАФРАНСЬКИЙ

Ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Польща), професор Юзеф БЕРГЕР

СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ – БЛАГОДАТНА ДОЛЯ, ПОКЛИКАННЯ НАЙВИЩЕ НА ЗЕМЛІ

(Продовження. Поч. на стор. 1-5)

«Це велика честь, якої удостоїв мене Тернопільський державний медичний університет сьогодні. Пам'ятати про це дуже довго. Водночас для мене велика честь перебувати сьогодні на святкуванні. Вітаю вас з цим ювілеєм. Між Канадою та Україною тривала й спільна історія. Як громадяни Канади, маємо великий борг перед всіма українцями, адже українські емігранти багато зробили для нашої країни, коли вони почали освоювати Захід Канади. Ця історія триває досі – українці й надалі збагачують нашу країну. Виконую ще одну місію – висловлюю вдячність за внесок українців у розвиток Канади. Такі святкування дають можливість згадати минуле. Ви можете побачити, як зріс ваш університет за ці роки. Всі, хто працював і навчався тут, доклали свою частку душі до цього поступу. Це важливе надбання. Ваша репутація в Україні і за кордоном вражаюча. Однією з ознакою якості є кількість іноземних студентів, які приїжджають сюди навчатися. Ваш університет має бачення майбутнього, адже буде дружні стосунки з багатьма університетами

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда та вице-президент, професор Закі Мохамед Зідан підписують угоду про співпрацю між Університетом Мансури (АРЄ) та нашим ВНЗ

– зазначив у своєму виступі Девід Аткинсон.

Ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна Павла II (Польща), професор Юзеф Бергер наголосив, що має чудову нагоду побачити й поспілкуватися з колегами та партнерами в галузі вищої освіти. «Хочу сказати, що 10 років тому медичний університет в Тернополі та наш вищий навчальний

сказати як особа, яка свого часу працювала в парламенті та є учасником двох професійних товариств, що докладу всіх зусиль для того, щоб дружбу між нашими народами зміцнювати», – запевнив Юзеф Бергер.

В урочистій атмосфері 26 травня ректор ТДМУ, професор Михайло Корда підписав низку угод про співпрацю, зокрема, з Університетом Мансури (Арабська Рес-

культету Мікалаєм Гвоздем, з Вроцлавським медичним університетом (Польща) в особі ректора, професора Марек Зьонтека, з Жешувським університетом (Польща) в особі ректора, професора Сильвестра Чопека.

«Дозвольте передати вітання та найкращі побажання від президента і професорів нашого університету. У теперішній час ми спостерігаємо глобалізацію медичної освіти та дедалі більшої ваги набувають міжнародні студентські програми. Оскільки в нашому вищому навчальному закладі є медичний блок з чотирма факультетами медичних спеціальностей, ми раді співпраці з Тернопільським державним медичним університетом у напрямку впровадження освітніх і наукових проектів», – звернувся Закі Мохамед Зідан.

Мікалай Гвоздь білоруською мовою побажав ТДМУ та всім працівникам успіхів і процвітання. Він запевнив, що в особі їхнього трудового колективу завжди будемо мати надійних партнерів і колег.

Ректор Вроцлавського медичного університету, професор

вестр Чопек привітав зі святом колектив ТДМУ українською мовою на знак поваги та започаткування тісної співпраці.

Щирі вітання звучали від представників іноземних делегацій, зокрема, директора Військового інституту гігієни та епідеміології, доктора Роберта Здановські (Варшава, Польща), ректора Вищої школи безпеки у Познані, професора Анджея Здуняка (Польща), президента правління Центру онкологічної діагностики і терапії Nu Med, доктора Кшиштофа Урбаняка (Замосць, Польща), директора Центру онкологічної діагностики і терапії, доктора Барбари Нізьо (Замосць, Польща), директора спеціалізованої лікарні імені Іоанна-Павла II, доктора Анджея Мелцарека (Замосць, Польща), керівника делегації Інституту медицини села у Любліні, заступника директора інституту Даріуша Цивінського (Польща), керівника делегації державного університету медицини і фармації імені Ніколая Тестеміцану, проректора, професора Георга Ройновеану (Молдова), керівника делегації Люблінського медичного університету, проректора, професора Ганни

Ректор Вроцлавського медуніверситету (Польща), професор Марек ЗьОНТЕК

в інших країнах. Ми співпрацюємо впродовж багатьох років. Ця співпраця принесла багато корисного обом нашим установам. Ще раз вітаю вас від імені всього Університету імені Грента МакЮена»,

Ректор Жешувського університету (Польща), професор Сильвестр ЧОПЕК

заклад підписали угоду про співпрацю. Для мене це велика честь як для науковця отримати титул почесного професора. Переконаний в поглибленні нашої подальшої співпраці. І зараз хочу

Ректор Вищої школи безпеки у Познані (Польща), професор Анджей ЗДУНЯК

публіка Єгипет) в особі вице-президента, професора Закі Мохамеда Зідана, з Білоруською медичною академією післядипломної освіти в особі декана хірургічного фа-

(Зліва направо): проректор Державного університету медицини та фармації ім. Ніколая Тестеміцану (Молдова), професор Георг РОЙНОВЕАНУ, ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА, професор Віорел НАЦУ

(Зліва направо): проректор Тбіліського державного медуніверситету, професор Іраклій КОХРЕЇДЗЕ, ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА, професори Заза БОКХУА, Давід ДЕЛІ-БАШВІЛІ

Декан хірургічного факультету Білоруської медичної академії післядипломної освіти Мікалай ГВОЗДЬ

Колеги із Самаркандського державного медичного інституту подарували килим із зображенням герба ТДМУ

Марек Зьонтек подякував за тривалу співпрацю та партнерство. Він також наголосив на важливості добрих взаємовідносин між двома народами – польським та українським.

Ректор Жешувського університету (Польща), професор Силь-

Тренбач (Польща), керівника делегації Самаркандського державного медичного інституту, проректора, професора Шухрата Юсупова (Республіка Узбекистан), голови Фонду гуманітарної допомоги Білефельд Пітера Рігера

(Продовження на стор. 7)

СЛУЖІННЯ ЛЮДЯМ – БЛАГОДАТНА ДОЛЯ, ПОКЛИКАННЯ НАЙВИЩЕ НА ЗЕМЛІ

(Закінчення. Поч. на стор. 1-6)
(Німеччина), президента Фонду допомоги дітям Ренати Блехи (Польща), керівника делегації Університету Мюррея, професора Михайла Калінського (Сполучені Штати Америки), керівника делегації Тбіліського державного медичного університету, проректора, професора Іраклія Кохреїдзе (Грузія), керівника делегації Віденського медичного університету, професора Гаральда Тойфельсбауера (Австрія), керівника делегації лікарні Святого Марка, доктора Джаніндри Варусавітарне (Великобританія).

Згідно з рішенням вченої ради Самаркандського державного медичного інституту 3 травня за вагомий внесок у розвиток освітніх та наукових взаємовідносин ректора Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професора Михайла Корду було обрано почесним професором вишучо-партнера. Водночас колеги з Узбекистану передали вітання від ректора Ургівського медичного інституту, професора Рашида Рузібаєва, який свою наукову діяльність здійснював в стінах ТДМУ.

Директор департаменту інноваційної діяльності та трансферу технологій Міністерства освіти і науки України Віктор Шовкалюк передав вітання від Міністра освіти і науки Лілії Гриневич.

Наказом Міністерства освіти і науки України за багаторічну сумлінну працю, високу педагогічну та професійну майстерність, вагомий досягнення в навчально-методичній, науковій, виховній роботі нагрудним знаком МОН України «Відмінник освіти» України був нагороджений завідувач кафедри нормальної фізіології, професор Степан Вадзюк.

Подякою Міністерства освіти і науки України відзначено завідувача кафедри дитячої стоматології, професора Олександра Авдєєва, професора кафедри медичної біохімії Ярослава Гонського, завідувача кафедри мікробіології, вірусології та імунології, професора Сергія Климчука, декана фармацевтичного факультету, доцента Дмитра Коробка, завідувача кафедри акушерства і гінекології № 1, професора Ларису Маланчук, завідувача кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою, професора Світлану Марчишин, завідувача кафедри клінічної фармації, професора Олену Самогальську, завідувача кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології, професора Світлану Шкробот, професора кафедри внутрішньої медицини № 1 Надію Ярему, завідувача кафедри оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії, професора Олександра Яшана.

Начальник управління охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації Володимир Богайчук привітав з

ювілеєм ТДМУ від імені всієї лікарської спільноти Тернополя.

Грамотами обласного управління охорони здоров'я з нагоди 60-річчя університету були нагороджені доцент кафедри акушерства і гінекології ННІ післядипломної освіти Оксана Хлібовська, професор кафедри дитячої стоматології Наталія Гевкалюк, доцент кафедри фармацевтичної хімії Ірина Івануса, доцент кафедри хірургічної стоматології Леонід Скакун, доцент

Директор департаменту інноваційної діяльності та трансферу технологій МОН України Віктор ШОВКАЛЮК

кафедри акушерства та гінекології № 2 Інна Корда, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2 Світлана Сміян, доцент кафедри внутрішньої медицини № 1 Ірина Сmacher, доцент кафедри оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії Микола Турчин, професор кафедри анатомії людини Антоніна Пришляк, доцент кафедри загальної гігієни Олена Лотоцька, доцент кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Василь Качор, доцент кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією Ігор Крицький, завідувач кафедри медичної реабілітації Ігор Мисула.

Начальник відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення міської ради Ростислав Левчук відзначив грамотами доцента кафедри внутрішньої медицини № 3 Людмилу Боднар, асистента кафедри хірургічної стоматології Миколу Гембаровського, доцента кафедри іноземних мов Галину Кліш, доцента кафедри педіатрії № 2 Тетяну Ковальчук, доцента кафедри внутрішньої медицини № 2 Андрія Лепявка, доцента кафедри фармацевтичної хімії Лілію Логойду, доцента кафедри фармації навчально-наукового інституту післядипломної освіти Володимира Підгірного, доцента кафедри загальної гігієни Ольгу Сопель, доцента кафедри терапевтичної стоматології Ірину Суховолец, доцента кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Марію Шкільну.

До святкових привітань приєдналися керівники наукових установ і навчальних закладів України, зокрема, директор Національного інституту хірургії та трансплантології імені Шалімова, професор Олександр Усенко, головний хірург Міністерства оборони України, полковник медичної служби Ігор Хоменко, директор Українського науково-дослідного інституту медицини транспорту, професор Анатолій Гоженко, директор Державного

Начальник управління охорони здоров'я ОДА Володимир БОГАЙЧУК

експертного центру Міністерства охорони здоров'я України Тетяна Думенко, ректор Івано-Франківського національного медичного університету, професор, Микола Рожко, ректор Буковинського державного медичного університету, професор Тарас Бойчук, ректор Луганського державного медичного університету, професор Ігор Іоффе, ректор Тернопільського національного педагогічного університету імені

Голова обласної ради профспілок Андрій ПРИСЯЖНИЙ

Гнатюка, професор Володимир Кравець, ректор Тернопільського національного економічного університету, професор Андрій Крисоватий, ректор Тернопільського національного технічного університету імені І.Пулюя, професор Петро Ясній, декан медичного факультету Харківського національного університету імені Каразіна, професор Ігор Белозьоров, декан медичного факультету

Ужгородського національного університету, професор Олександр Болдичар, керівник делегації Національного медичного університету імені О.Богомольця, проректор з науково-педагогічної роботи, професор Олександр Науменко, керівник делегації Вінницького національного медичного університету імені М.Пирогова, проректор з лікувальної роботи, професор Василь Погорілий, керівник делегації Львівського національного медичного університету імені Д.Галицького, проректор з науково-педагогічної роботи, професор Анатолій Магльований, керівник делегації Харківського національного медичного університету, професор Володимир Лупальцев, керівник делегації Української медичної стоматологічної академії, професор Сергій Білаш, керівник делегації Одеського державного медичного університету, професор Ігор Гладчук, керівник делегації Національної медичної академії імені П.Шупика, професор Василь Михальчук, керівник делегації Запорізького державного медичного університету Олександр Кремзер, керівник делегації медичного інституту Сумського державного університету, професор Людмила Приступа, керівник делегації Дніпропетровської державної медичної академії, професор Ганна Кузьміна, директор Рівненського державного базового медичного коледжу, професор Ростислав Сабадишин, директор Чортківського державного медичного коледжу Любомир Білик, директор Кременецького медичного училища імені А.Річинського Петро Мазур.

Голова Тернопільської обласної ради профспілок Андрій

Голова обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Володимир КУЗІВ

Присяжний вручив грамоти Тернопільській обласній раді профспілок доценту кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою Марії Шанайді, заступнику голови первинної профспілкової організації Олені Покришко, доценту кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії Тетяні Чернець, доцентів

кафедри медичної фізики, діагностичного та лікувального об'єднання Валерію Дідуху, декану стоматологічного факультету Світлані Бойцанюк, доценту кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою Іванні Керничній.

Голова Тернопільської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Володимир Кузів вручив ректорові ТДМУ, професору Михайлові Корді почесну відзнаку Федерації профспілок України, який символізує співпрацю між профспілками, урядом і роботодавцями.

Почесною грамотою Тернопільської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України були нагороджені доцент кафедри медицини невідкладної та екстреної медичної допомоги Ярослав Кіцак, інспектор ННІ медсестринства Ольга Гунчак, доцент кафедри клінічної фармації Валентина Тюріна, доцент кафедри дитячої стоматології Віталій Михайлюк, інспектор деканату іноземних студентів Наталія Саніцька, доцент кафедри медичної біоетики і деонтології Орест Березовський, провідний інженер з техніки безпеки Галина Грицишин, завідувач відділу комплектування та наукової обробки документів Любомира Кіш, заступник голови первинної профспілкової організації Володимир Волошин, завідувач підготовчим відділенням Лариса Наліжита, провідний фахівець видавництва «Укрмедкнига» Світлана Левченко, завідувач кафедри фармації навчально-наукового інституту післядипломної освіти Людмила Фіра, доцент кафедри стоматології навчально-наукового інституту післядипломної освіти Галина Федірко.

Цього дня з музичними подарунками на урочисту академію завітали викладач ТДМУ Юрій Футуйма, колектив «Тріода», студентка медичного факультету Ксенія Олійник, заслужений артист України Борис Репка, лауреати та володарі гран-прі всеукраїнських і міжнародних конкурсів, вокальний квартет «Акорд», а також заслужена артистка України Тетяна Піскарьова.

Завершилися урочистості виконанням духовного гімну «Боже, великий єдиний».

Адміністрація та колектив ТДМУ висловлює подяку етногалереї «Спадок» родини Демкура, яка допомогла додати суто національного колориту під час урочистої академії з нагоди святкування 60-річчя. Ще раз дякуємо Тарасові та Ірині Демкурам, а також чарівним представницям «Спадку» Тетяні Фарині та Ані Буяк за те, що допомогли одягти всю красу, попідкувалися про наших студентів і розповіли їм багато цікавого з історії автентичного українського вбрання.

Прес-служба ТДМУ

«ПИШАЄМОСЯ ТДМУ, ЙОГО ІСТОРІЄЮ ТА ЗДОБУТКАМИ»

На святкування 60-річчя ТДМУ з'їхалося чимало випускників різних років. З деякими з них зустрілися наші кореспонденти.

Віталій ЦИМБАЛЮК, Президент Національної академії медичних наук України, академік, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри нейрохірургії НМУ імені О.Богомольця, професор:

— Не віриться, що вже шістдесят років минуло з часу заснування Тернопільського медичного університету ім. І. Горбачевського. Я з когорти випускників 1970 року випуску Тернопільського медичного інституту. Пригадалося, яким він був у мої студентські часи — лише один факультет, 450 студентів. Тоді ми роз'їхалися за скеруваннями й «розкидало» нас по всьому Союзу, але випуск, на мій погляд, був один з найкращих. Це засвідчують досягнення моїх друзів студентських років, а вони чималі — 8 докторів наук, професорів, з них більше половини очолювали або очолюють і досі кафедри в нашій альма-матер, це професори Віктор Шідловський, Ярослав Боднар, Сюзанна Кузьменко та інші. Багато моїх колишніх однокурсників працюють нині в різних кутках України — серед них 8 кандидатів медичних наук, 15 головних лікарів, дев'ять заслужених лікарів України. Надзвичайно потужним наш випуск був, але те, чого досягнув університет нині, просто вражає — тут навчається 5615 студентів, тільки 1564 особи з 60 країн світу, понад сто докторів наук і півтисячі кандидатів наук. Зауважу, що якісний склад викладачів в університеті найкращий. ТДМУ викликає справжнє захоплення, а сам університет слугує, без перебільшення, зразком медичного навчального закладу європейського рівня. Досягнуто великого прогресу у навчальному процесі, науковій царині. Дуже щасливий, що мав можливість бути знайомим з усіма ректорами ТДМУ. Це — перший ректор Петро Омелянович Огій, часто спілкувався з Іваном Семеновичем Сміяном, саме за його часів інститут став академією. Багато інновацій вніс ректор Леонід Якимович Ковальчук, вважаю, що на

становлення ТДМУ та його нинішній розквіт впливали усі ці особистості. Велику симпатію та захоплення у мене викликає нинішній ректор Михайло Михайлович Корда. Це людина науки та європейського світобачення, яка нині успішно скеровує університет в освітньому просторі міжнародних стандартів освіти. Це приклад того, як потрібно працювати, вкладаючи всю свою силу, енергію та душу в генерацію молодих медиків і науковців.

Знаю всі «таємниці» університету. Чомусь пригадалися часи, коли його навіть хотіли закрити, а бачите, як доля повернула, нині він один з найрейтинговіших медичних вишів України. Лише уявімо собі на мить, які постаті вийшли з лона університету, тодішнього інституту — два міністри охорони здоров'я, легенда вітчизняної фармакології та фітотерапії Іван Чекман, який у першій плеяді випускників здобув вчений ступінь кандидата, а згодом й доктора наук, став членом-кореспондентом НАМН України. Варто згадати й ще одного визначного випускника нашого університету, професора Леоніда Лукича Ситара, який досягнув вершин хірургічної майстерності у проведених оперативних втручаннях з аневризми аорти, на мій погляд, він заслуговує найвищих нагород, це гордість вітчизняної кардіохірургії. Взагалі, список особистостей, які творили й нині своїм талантом і невтомною працею примножують славу історію ТДМУ, надзвичайно великий.

Вважаю, що ТДМУ є найближчим до Європи, і річ не в тім, що він географічно ближче до навчальних закладів Євросоюзу, а своїм змістом, внутрішнім наповненням відповідає світовим стандартам освіти. Гарним свідченням цьому є співпраця з університетською лікарнею, це чудовий зразок творчого тандему практики та науки, за яким велика перспектива.

Університету хотів би побажати процвітання та успіхів, старшому поколінню викладачів — здоров'я та довголіття, а молоді — штурмувати найвищі вершини, ставити перед собою мету й обов'язково її досягати.

Іван ЧЕКМАН, завідувач кафедри фармакології з курсом клінічної фармакології Національного медичного університету ім. О. Богомольця, член-кореспондент НАМН України, професор:

— Відзначаємо 60 років з дня заснування Тернопільського медичного університету. Не можу повірити, що так багато часу промайнуло. Здається, ще вчора я був студентом, сидів зі своїми друзями у лекційній залі, а тут — уже такий поважний ювілей у ВНЗ. Як чудово знову побувати у своїй альма-матер, зустріти друзів. Щоправда, якщо порівняти, якою вона була у роки нашого студентства й тепер, то зміни разючі. Це

Іван ЧЕКМАН, професор

— новітній навчальний медичний заклад, який поправу можна вважати зразком університету нової фармації. Педагогічний, науковий процес, клінічні бази — все настільки продумано, що аж дух захоплює. І справді, досягнення чималі в усіх напрямках діяльності вашого університету. Приємно, що ТДМУ може похвалитися міцною матеріально-технічною базою, прекрасними кафедрами, авторитетною науковою школою, чудовими новаторськими впровадженнями в практику. Вражає! Це чимала заслуга усього колективу вишу, а також усіх ректорів, які його очолювали в різні роки. А це — перший ректор Петро Омелянович Огій, професори Іван Ілліч Гетьман, Іван Семенович Сміян, Леонід Якимович Ковальчук. Нинішній ректор, професор Михайло Михайлович Корда не лише примножив усі ці традиції, а й започаткував багато інновацій, яких, звісно, вимагає сьогодення. Я маю можливість зустрічатися з науковими колективами різних ВНЗ України, побував у багатьох університетах зарубіжжя й дуже тішить, що, порівнюючи їх з ТДМУ, мене переповнює гордість за мою альма-матер. Ви досягнули великих успіхів, ставши флагманом медичної науки на освітньому просторі країни. Вірю в ще більші досягнення на просторах світової медичної науки. Хотів би побажати професорсько-викладацькому складу, співробітникам, аспірантам міцного здоров'я, щастя, нових творчих успіхів і професійних можливостей. Хай ніколи не полишає вас жага пошуку, генерування новаторських ідей, життя та творча енергія!

Павло НІКУЛЬНІКОВ, завідувач відділу хірургії магістральних судин Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О. Шалімова НАМН України, головний судинний хірург України, лауреат Державної премії України, заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор:

— Тернопіль, медуніверситет — мені надто рідні, адже тут дзвонить моя юність, звідси починалося моє самостійне життя, здобуття медичного фаху. В своїй родині першим обрав шлях лікаря. Адже я народився у сім'ї військового. Мій батько — Герой Радянського Союзу Іван Костянтинович Нікульников. На білий світ

я прийшов у місті Яворів, що на Львівщині, в якому тоді саме служив тато. 1957 року ми переїхали до Тернополя. Тут я зростав, навчався. Вступив до медінституту. Ще на третьому курсі захопився хірургією, яка стала моєю спеціальністю на все життя. Тернопільський державний медичний інститут закінчив 1974 року. Після отримання диплома рік проходив інтернатуру в Бережанській центральній районній лікарні, потім два роки працював лікарем-хірургом у першій Тернопільській міській лікарні. Відтак мене покликав Київ. У столиці вступив до клінічної ординатури, відтак — аспірантури. З 1977 року займаюся судинною хірургією. Рівно сорок років тому я прийшов працювати в інститут

Павло НІКУЛЬНІКОВ, професор

хірургії та трансплантології. Починав тут свій трудовий шлях з молодшого наукового співробітника, потім був старшим науковим співробітником, з 2003 року очолюю відділ хірургії магістральних судин. Серед основних напрямків науково-практичної діяльності нашого відділу — хірургічне лікування хворих з атеросклеротичним оклюзійно-стенотичним ураженням аорти, її висцеральних гілок, магістральних артерій нижніх кінцівок, лікування хворих з мультифокальним ураженням судин, а також уражень артерій при цукровому діабеті. Вперше в Україні наш відділ розробив і впровадив у клінічну практику різноманітні тактико-технічні прийоми здійснення реконструктивних операцій.

Пишаюся, що закінчив саме Тернопільський державний медичний інститут (нині — університет ім. Івана Горбачевського). Тут я здобув фундаментальні знання, які викликали в мене бажання в подальшому займатися наукою.

Як випадає нагода, залюбки навідуюся до своєї альма-матер, до міста свого дитинства та юності. Із студентських років пам'ять зберегла чимало приємних подій та спогадів. Пригадую, як тішилися, коли збудували спортивний комплекс медінституту, одразу ж активно почали займатися спортом, мене привабило самбо. З цього найпопулярнішого тоді виду спортивних єдиноборств брав участь у змаганнях між ВНЗ, навіть здобув друге місце у Вінниці, де відбувалася універсіада серед медичних вишів. Тернопіль, звісно ж,

став і містом мого першого кохання. Звідси походить моя дружина, яка подарувала мені двох прекрасних синів.

2014-го минуло сорок років, як я закінчив ТДМУ. Приїжджав до Тернополя на зустріч зі своїми однокурсниками. Приємно, що нині поруч з мною у відділі хірургії магістральних судин Національного інституту хірургії та трансплантології ім. О. Шалімова працює кілька випускників ТДМУ. Скажімо, відділення очолює Володимир Трохимович Ратушнюк, ми удвох 1974 року отримали дипломи тодішнього Тернопільського державного медичного інституту.

Охоче також приїжджаю на конференції із судинної хірургії, які зорганізовують у ТДМУ. Тернопільські судинні хірурги приїжджають часто до мене в Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О. Шалімова, в нас, зокрема, відбуваються Сухаревські читання. Цьогоріч був і з'їзд судинних хірургів. До слова, такий самий форум відкривали 2002 року в Тернополі, під час якого працювала й судинна секція.

Щиро вітаю рідний ТДМУ з 60-річчям. Бажаю великих успіхів, здобутків, хай завжди він упевнено та твердо крокує в ногу із сучасністю!

Михайло КУЖКО, завідувач відділення фтизіопульмонології Національного інституту фтизіатрії та пульмонології імені Ф.Г. Яновського НАМН України, професор:

— Дуже зворушений запрошенням на святкування 60-літнього ювілею ТДМУ, приємно

зустріти на цих урочинах своїх однокурсників, вчителів. У своєму житті мені довелося побувати в багатьох університетах країни, відвідати зарубіжні вищі навчальні заклади, але ніколи не полишала мене відданість і ширість, яку відчуваю впродовж усіх років до своєї альма-матер. Ті знання, які здобув у тоді ще Тернопільському медичному інституті, стали гарною базою, дозволили мені обрати наукову стежину. Отож для мене запрошення в ТДМУ — це подія, можливість ще раз зустріти свою молодість, альма-матер, насититися тим духом, що тут витає, бо звідти ми розлетілися по світах. У ці святкові дні хотів би висловити професорсько-викладацькому складу, співробітникам, студентам, усім, хто своєю працею творить життєпис ТДМУ, теплі привітання з нагоди ювілею. Міцного здоров'я, щастя, нових злетів і визначних вам досягнень.

(Продовження на стор. 9)

Новини

ЗАСТУПНИК МІНІСТРА ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ ВІДВІДАВ ТДМУ

Заступник міністра освіти та науки України Роман Гребя, директор Українського державного центру міжнародної освіти МОН України Олена Шаповалова, начальник управління з питань держав-

Очільник вишу детально ознайомив гостей з діяльністю, навчальним процесом, міжнародною співпрацею та досягненнями ТДМУ. Він також розповів про результати роботи Центру симуляційного на-

ного майна та підприємств МОН України Олена Костенко, голова комітету з фізичного виховання та спорту МОН України Вадим Стеценко, директор «Інфоресурсу» Оксана Белік у рамках робочого візиту до Тернопільської області 31 травня зустрілися з ректором Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професором Михайлом Кордою.

вчання та про відкриття стоматологічного відділення університетської клініки. Гості мали можливість ознайомитися з діяльністю Центру незалежного тестування в ТДМУ та системою об'єктивного оцінювання знань студентів у нашому університеті.

Під час зустрічі також йшлося про розвиток медсестринської освіти в Україні на додипломному та післядипломному рівні.

МИХАЙЛО АНДРЕЙЧИН СТАВ АКАДЕМІКОМ НАМН УКРАЇНИ

Під час святкового ректорату Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, який відбувся 1 червня, вітання приймав завідувач кафедри, професор Михайло Андрейчин з нагоди обрання його академіком Національної академії медичних наук України.

«Вітаємо з видатною віхою у Вашому житті та водночас в житті університету. Це дуже приємний подарунок з нагоди 60-річчя університету, адже ви є першим академіком нашого вищого навчального. Щиро бажаємо Вам творчого довголіття, успіхів, здоров'я і наснаги, щоб усі Ваші плани здійснилися», — побажав від імені колективу ректор ТДМУ, Михайло Корда.

Михайло Антонович щиро подякував усім за вітання та висловив побажання, щоб в історії університету з'явилося ще чимало академіків.

СПІВПРАЦЮВАТИМЕМО З ПОЛЬСЬКИМ ІНСТИТУТОМ ВІЙСЬКОВОЇ ГІГІЄНИ

У ТДМУ побували представники Інституту військової гігієни (Варшава, Республіка Польща), зокрема директор закладу, полковник Роберт Здановські, заступник директора з науки, професор Єжи Берtrand, заступник директора-керівник відділу діагностики та оцінки біологічних загроз, полковник Марцін Нємцевіч, керівник закладу регенераційної медицини і біології клітини Яцек Кубяк.

Ректор Михайло Корда ознайомив польських колег з діяльністю та досягненнями університету. Під час зустрічі йшлося також про спільні наукові проекти з регенерації кісткової тканини (травми, рани), шкіри (опіки) та рогівки ока. У цих напрямках ТДМУ має чималі досягнення та досвід, наукові розробки, які успішно впроваджені в практичну медицину. Польські колеги зазначили, що мають бажання, аби їхні колеги пройшли стажування в Тернопільському державному медичному університеті задля заповнення досвіду та підвищення професійної кваліфікації.

Представники Інституту військової гігієни висловили зацікавленість у співпраці в напрямку втілення спільних транскордонних проектів. Наразі є можливість здобути грантову підтримку для впровадження програм щодо розвитку польсько-українських наукових розробок у галузі військової медицини.

Прес-служба ТДМУ

«ПИШАЄМОСЯ ТДМУ, ЙОГО ІСТОРІЄЮ ТА ЗДОБУТКАМИ»

(Закінчення. Поч. на стор. 8)

Василь КНЯЗЕВИЧ, голова правління Всеукраїнської громадської організації «Українська ліга сприяння розвитку паліативної та хоспісної допомоги», завідувач кафедри управління охороною суспільного здоров'я Національної академії державного управління при Президентові України:

— Мені надзвичайно приємно, повертаючись у край, де відбулося моє професійне становлення, спостерігати ті разючі зміни, які відбулися у вашому університеті. З ним у мене пов'язано багато сторінок життя, гарних ідей, ефективних проектів, було чимало досягнень у нашій співпраці. Тому для мене урочистою академією, де зібралось поважне товариство, аби вшанувати славний 60-літній шлях відомого ВНЗ України, самовіддану працю його працівників, потішитися досягненнями викладачів і

студентства — також особлива подія. І навіть зараз, коли нас уже розділяє час та сотні кілометрів, я не забуваю ту землю, яка дала мені перші уроки на професійному шляху. Нині ж у статусі завідувача кафедри управління охороною здоров'я спостерігаю за розвитком Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського та намагаюся допомогти, у нас тісні ділові стосунки з ректором Михайлом Михайловичем Кордою. Сподіваюся на подальшу успішну співпрацю, а університету бажаю зберегти всі набути та досягнення минулих років, упевнено дивитися в майбутнє й стабільного розвитку, щоб випускники мали за честь працювати лікарями в своїй країні.

Своєю радістю від побачення з рідним університетом, друзями-однокурсниками, вдячними спогадами про викладачів поділилися випускники нашого вишу 1962 року Леонід Лукич Ситар і Володимир Рахмашевич Агішев.

Доктор медичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, засновник хірургії аневризми грудної аорти в Україні Леонід Ситар у розмові зазначив, що пишається альма-матер.

— 55 років тому я закінчив Тернопільський державний медичний інститут і почав працювати в одному з районів на Сумщині. Вступив до клінічної ординатури, потім до аспірантури, де моїм вчителем і наставником був видатний хірург Микола Амосов.

Леонід СИТАР, професор

В Інституті серцево-судинної хірургії ім. академіка М. Амосова Леонід Лукич виконав понад дев'ять тисяч операцій на серці й завжди з гордістю підкреслював, що є випускником ТДМУ, де отримав ґрунтовні знання — запоруку професійного злету.

— Хвилюючі емоції переполюють серце від зустрічі з альма-матер, де я здобув прекрасну медичну спеціальність. Місія лікаря — почесна, але й надзвичайно складна, відповідальна і тому нелегка. Це професія, якій треба віддаватися повністю, і яка, на жаль, не оцінена належно в матеріальному сенсі державою. Рідному університетові бажаю успіхів у навчанні майбутніх висококласних фахівців, патріотів України. Тут працюють прекрасні викладачі, дуже добре організовано навчальний процес, наукову роботу. Впевнений, що ТДМУ й надалі успішно розвиватиметься.

Однокурсник Леоніда Лукича **Володимир Агішев** свого часу на навчання приїхав з Одеси.

— Сьогодні у мене подвійне свято: 60-річчя ТДМУ і 55 років з дня закінчення рідного вишу.

Володимир Агішев — терапевт вищої категорії. До виходу на пенсію працював завідувачим терапевтичним відділенням спеціалізованої медико-санітарної частини № 3 міста Дніпра.

Володимир АГІШЕВ (м. Дніпро)

Показником авторитету будь-якого університету є його випускники, а випускників ТДМУ скрізь цінують. Студентські роки — незабутній період мого життя. Вдячний університету за знання, які тут отримав. Хочу побажати професорсько-викладацькому складу натхнення в роботі, міцного здоров'я та втілення найсмисливіших задумів і планів.

Професор Ольга Федорців — випускниця ТДМУ 1980 року.

Здобувши вищу медичну освіту, після чотирьох років практичної лікарської роботи успішно пройшла майже 32-літній трудовий шлях: старший лаборант, аспірант, асистент, доцент, професор кафедри педіатрії медичного факультету. Нині Ольга Євгенівна викладає медичну генетику, педіатрію та неонатологію в Білостоцькому медуніверситеті у Польщі.

— Ювілей рідного вишу — чудова нагода згадати проїдений шлях. Звичайно, я нудькую за рідним університетом і з гордістю розповідаю, що є його випускницею. Ми всі як одна

Ольга ФЕДОРЦІВ, професор

велика родина, бо виховані однією альма-матер. Бажаю професорам і всьому викладацькому складу ТДМУ, студентам насамперед міцного здоров'я. Бо щоб дарувати здоров'я іншим, треба самому бути здоровим. Рідному університетові зичу процвітання, розширення кордонів співпраці з іншими провідними медичними вишами України та світу, натхнення в розбудові медичної науки і, звичайно, миру в нашій країні, бо без миру не можна нічого досягти повною мірою.

МЕДСЕСТРИ-БАКАЛАВРИ ТА МАГІСТРИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ СКЛАДАЛИ ВИПУСКНІ ІСПИТИ В ЛОКАЛЬНОМУ ЦЕНТРІ НЬЮ-ЙОРКА

З 10 до 15 травня делегація Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського у складі ректора ТДМУ, професора Михайла Корди, директора ННІ медсестринства, доцента Світлани Ястремської та заступника директора ННІ медсестринства, асистента Світлани Даньчак відвідали м. Нью-Йорк (США), аби розширити коло міжнародних зв'язків і встановити співпрацю з компанією «Global Professional Consulting» та університетом і задля прийому випускних іспитів у бакалаврів і магістрів спеціальності «Сестринська справа».

У рамках поїздки до США відбулася зустріч між членами делегації університету та представниками організації CGFNS (CGFNS International, Philadelphia, PA), які проводять процедуру підтвердження дипломів медичних сестер у США. Під час зустрічі обговорили особливості навчальних програм для медичних сестер у ТДМУ та узгодили методики заповнення документів для цієї організації. Зазначили, що випускники медсестринських програм нашого вишу успішно підтверджують свої дипломи в різних незалежних евалюаційних агенціях США, що надає їм значні можливості кар'єрного зростання та фінансового благополуччя. Нині програми денно-

го та дистанційного навчання в ТДМУ мають високий рівень довіри й користуються попитом серед медсестер-громадян США. Дистанційну форму навчання у Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського здійснюють впродовж дев'яти років на основі наказу Міністерства освіти і науки України за № 828 від 5 вересня 2008 р. Запровадження та розвиток цієї форми навчання відбувається, враховуючи досвід навчальних закладів США та інших країн, де існує дистанційна (он-лайн) форма навчання для підготовки медсестер-бакалаврів та магістрів, які мають базову медсестринську освіту й працюють у шпиталях.

Дистанційна програма навчання в ТДМУ набуває дедалі більшої популярності серед українських

студентів, а також у ній беруть участь студенти-громадяни США, Канади, Ізраїлю, Нігерії, Гани, Зімбабве та країн Європи (Іспанії, Італії, Португалії, Великобританії). Навчаються за цією формою дипломовані працюючі молодші спеціалісти чи бакалаври, а студенти-іноземці є ліцензованими медсестрами у своїх країнах.

Запорукою успіху дистанційного навчання є можливість здобуття нових знань без відриву від основного місця роботи. Здобуття кваліфікації бакалавра чи магістра медсестринства забезпечує студентам-випускникам ТДМУ можливість кар'єрного зростання та фінансового благополуччя. Всі випускники-іноземці ТДМУ, які подали свої документи на підтвердження дипломів, успішно пройшли евалюацію членами NACES (Національна асоціація з

акредитації та евалюації дипломів) у США й прийняті шпиталями, де наші випускники працюють ліцензованими медсестрами.

У м. Нью-Йорк (США) державний випускний іспит прийняли в 74 бакалаврів спеціальності «Сестринська справа» та в 28 магістрів спеціальності «Сестринська справа».

Світлана ЯСТРЕМСЬКА, директор ННІ медсестринства ТДМУ, доцент, приймає випускні іспити в медсестер

Державна атестація у бакалаврів медсестринства складалася з двох частин — теоретичної та практичної з відповідним технічним забезпеченням:

Буклети з тестовими завданнями, змодельованими у рівноцінні варіанти (10 варіантів) по 150 запитань у кожному; затвержені

ЦМК університету й роздруковані централізованим способом у видавництві «Укрмедкнига» (російською та англійською мовами).

Екзаменаційні білети із запитаннями у вигляді ситуаційних задач і практичних навичок; затвержені ЦМК університету й роздруковані централізованим способом у видавництві «Укрмедкнига» (російською та англійською мовами).

Для проведення практичної частини контрактери підготували необхідні фантоми, набори інструментів для виконання сестринських маніпуляцій та завдань, передбачених іспитовими випробовуваннями, а також набори медикаментів для надання невідкладної медичної допомоги, реактиви й прилади.

За результатами державної атестації 15 осіб отримали «відмінно», 59 осіб — «добре».

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня магістра проводили у вигляді публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи в присутності членів Державної екзаменаційної комісії.

Під час захисту магістерських робіт провели онлайн-зв'язок з членами екзаменаційної комісії та викладачами кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими — керівниками наукових досліджень. Заслухали 28 магістерських робіт. «Відмінно» отримали 12 осіб, «добре» — 16 осіб.

Світлана ЯСТРЕМСЬКА, директор ННІ медсестринства ТДМУ, доцент

ДАТА

10 червня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ, кандидат медичних наук Любов Миколаївна СЕРГЕТА.

Вельмишановна Любова Миколаївно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Вінницького державного медичного інституту імені М.І.Пирогова, 8 років практичної лікарської роботи, навчання в клінічній ординатурі Харківського та Карагандинського державних медичних інститутів, роботи в Карагандинському НДІ гігієни праці та професійних захворювань у стінах Тернопільського державного медичного інституту Ви успішно пройшли 28-літній трудовий шлях асистента кафедри шпитальної терапії.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-терапевта, дослідженого педагога і вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як куратора студентських груп, профорга кафедри,

керівника ради медичних сестер, голови жіночої ради, члена профкому працівників інституту, лектора товариства «Знання», учасника медико-просвітницьких бригад, які виступали перед трудівниками в районах області.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», знаком «Відміннику охорони здоров'я», подяками ректора інституту.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Любова Миколаївно, доброго здоров'я, людського тепла, душевного спокою, доброти, родинного благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Бажаємо щастя, здоров'я і сили,
Щоб довгі літа плечей не схилили,
Щоб спокій і мир панували на світі,
Щоб радість знайшли Ви в онуках і дітях!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

12 червня відзначила ювілейний день народження професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії ТДМУ Марія Михайлівна САВУЛА.

Вельмишановна Маріє Михайлівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Львівського медичного інституту, двох років практичної роботи районним фтизіатром, навчання в аспірантурі, 10 років роботи у Львівському НДІ туберкульозу в стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли 47-літній трудовий шлях, майже 30 років очолювали кафедру фтизіатрії, а після її реорганізації й надалі реалізовуєте свій творчий потенціал як професор кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого вченого, висококваліфікованого клініциста-фтизіатра, дослідженого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як багатоліт-

нього очільника Асоціації фтизіатрів і пульмонологів Тернопільської області, лектора товариства «Знання», члена низки робочих комісій університету.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», знаком «Відміннику охорони здоров'я», численними грамотами, подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців й викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Маріє Михайлівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя і затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, щирістю і сонячним теплом.
Хай буде вірних друзів в ній багато,
Прихильна доля огорта крилом.

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Захід

ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У «НАУКОВИХ ПІКНІКАХ»

21 травня на Театральному майдані відбулися п'яті «Наукові пікніки» — захоплюючий проєкт, який уперше в Тернополі стартував 2013 року. Традиційно в цьому заході взяли участь і представники Тернопільського державного медичного університету.

Цього разу на «Наукових пікніках» наш навчальний заклад репрезентували викладачі та студенти фармацевтичного факультету. Зокрема викладачі курсу технології ліків кафедри управління та економіки фармації з технологією ліків продемонстрували технологічні процеси одержання таких лікарських форм, як супозиторії та гелі, а також постадійне виготовлення косметичного мила.

Подивитися й узяти участь у виготовленні гелів на основі рослинних екстрактів прийшли не лише діти, а й дорослі. Діти допомагали виконувати процеси виливання та виштовхування супозиторій, підбирали допоміжні речовини для виготовлення косметичного мила, рецепт якого розпитували і навіть записували гості даного заходу.

Студенти фармацевтичного факультету розповідали присутнім про спеціальний інвентар, який є необхідним у виробничій аптеці, про особливості роботи та функції провізора.

Загалом на «Наукових пікніках» було понад 250 учасників. Свої досліди представили 38 команд. Вони показали понад півтисячі наукових експериментів.

«НЕЩАСЛИВА ЛАВОЧКА» З «НЕСПОДІВАНКОЮ» ТА «ФАТАЛЬНОЮ ЗНАХІДКОЮ»

На що очікуємо, зателефонувавши за номером «103»? Сподіваємося на допомогу, справді медичну та швидку. І потрібно сказати, що працівники «швидкої» сумлінно виконують свої професійні обов'язки. Робота Е(Ш)МД — це постійний екстрим, помножений на величезну відповідальність.

Аби підвищити рівень теоретичної підготовки та практичні навички фахівців екстреної медичної допомоги, в Тернополі традиційно проводять змагання бригад Е(Ш)МД. Цьогоріч відбувся сьомий конкурс, який успішно завершився 12 травня в парку імені Т.Шевченка. У ньому взяли участь 15 районних команд і дві бригади «швидкої» обласного центру. Організаторами виступили КЗТОР «ЦЕ (Ш)МД та МК» і Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського. Викладачі кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги М.І. Швед, Л.П. Мартинюк, Р.М. Ляхович, О.Л. Сидоренко, О.Б. Сула, Л.В. Левицька, О.А. Прокопович, Я.М. Кіцак, клінічні ординатори М.П. Ковальська, В.К. Водвуд та І.О. Ястремська, магістри М.Я. Бенів і Н.М. Ковбаса зорганізували п'ять конкурсних завдань, де науковці одночасно були й суд-

дьями на цих змаганнях. Головним суддею заходу став доцент Р.М. Ляхович. Студенти вишу, члени наукового гуртка курсу екстреної медичної допомоги також активно взяли в них участь. Початку змагань передувало урочисте відкриття, в якому брали участь начальник управління

охорони здоров'я Тернопільської ОДА В.Г. Богайчук, проректор медуніверситету імені І.Горбачевського С.Й. Запорожан, директор-головний лікар КЗТОР «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» М.Я. Джус, працівники служби Е(Ш)МД Тернополля, співробітники медуніверситету. Відтак відбувся проїзд колони автомобілів через центр міста до місця конкурсних завдань. Після жеребкування учасникам змагань роздали маршрутні листи та карти місцевості з чітко визначеними часовими рамками їхньої діяльності на кожному етапі, а саме до 10 хвилин роботи бригади на місці події. За цей час команди повинні були оцінити, чи місце є безпечним, за наявності кількох потерпілих провести медичне сортування, здійснити первинне та вторинне обстеження, розпочати надання

невідкладної медичної допомоги. Позитивною особливістю цих змагань було те, що бригади виступали в рівних умовах, маючи в своєму арсеналі нові санітарні автомобілі та сучасне обладнання, залучали з максимальною адаптацією до реальних життєвих ситуацій. Це вимагало

від учасників вміння застосувати різну апаратуру, зокрема, дефібрилятор, апарат ЕКГ, інфузомат, пульсоксиметр, відсмоктувач, глюкометр тощо. Сценарії конкурсів були досить різноманітними й передбачали ті випадки, які найчастіше трапляються у повсякденній роботі бригад.

У легенді «Дорожній поцілунок» команди виявляли автомобіль з чотирма потерпілими, в яких були травми різної важкості, де потрібно було визначити пріоритетність надання екстреної медичної допомоги, за потреби залучити допоміжні рятувальні служби, евакуювати важкотравмованих з дотриманням відповідних сучасних алгоритмів.

Особливу зацікавленість в учасників змагань і глядачів викликав також конкурс «Нещаслива лавочка». За умовами його сценарію, дівчина виявила юнака, якому раптово стало погано й він перестав дихати. Не гаючи часу, вона розпочала реанімаційні заходи (масаж серця та штучну вентиляцію), попередньо зателефонувавши на швидку. Приїхавши на виклик, команди надавали медичну допомогу на манекені, який дає можливість реально оцінити вид зупинки кровообігу, провести дефібриляцію, інтубацію трахеї, ввести необхідні медикаменти.

Ще одна легенда, що називалася «Несподіванка», полягала в

основ невідкладної та екстреної медичної допомоги шляхом тестування.

Переможцями змагань стала команда станції №1 з Тернополя, яку очолював студент 5 курсу ТДМУ, фельдшер Е(Ш)МД Олександр Сорокін. Саме вона й поїде на чемпіонат України в Суми. Друге місце зайняла команда лікарів-інтернів медицини невідкладних станів, в складі якої виступала нещодавня випускниця нашого

університету Анастасія Шевчук, почесне третє місце виборолла команда з Ланівців. Переможцям і призерам урочисто було вручено кубки, грамоти та медалі.

На червень запланована обласна науково-практична конференція з Е(Ш)МД, де буде проведено детальний моніторинг діяльності бригад на всіх конкурсних завданнях, а також будуть прочитані лекції викладачами кафедри невідкладної та екстреної медичної допомоги.

Поза всяким сумнівом, подібні навчання, як, власне, і змагання служби екстреної (швидкої) медичної допомоги Тернопільщини в кінцевому підсумку здатні підвищити рівень готовності цієї важливої ланки в системі охорони здоров'я краю і в подальшому сприятимуть своєчасному та якісному наданню екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі.

Микола ШВЕД,
завідувач кафедри
невідкладної та екстреної
медичної допомоги,
професор,
Роман ЛЯХОВИЧ,
доцент кафедри
невідкладної та екстреної
медичної допомоги

ОБРАЛИ НАЙКРАЩУ МЕДСЕСТРУ КРАЮ

На базі Чортківського державного медичного коледжу відбувся обласний конкурс «Ескулап-професіонал-2017». Це щорічний традиційний захід, який організовують задля підняття престижу професії та підвищення професійного рівня молодших медичних спеціалістів. Позмагатися приїхали 34 учасниці — переможниці районних і відбіркових конкурсів серед обласних та міських лікувально-профілактичних закладів Тернополля. Вболівали за своїх конкурсанток делегації медичних закладів з усієї області на чолі з головними лікарями, заступниками та головними медсестрами.

Дух змагань підтримувало високоповажне журі, яке очолив начальник управління охорони здоров'я Тернопільської ОДА Володимир Богайчук. Він по-

бавив усіх славній медичній родині та присутнім теплого

духу, наснаги, цікавої та плідної роботи. Під час конкурсу його учасниці засвідчували теоретичні й практичні знання зі свого фаху — склали тести, змагалися в демонстрації практичних навичок з медсестринства у внутрішній медицині, педіатрії та хірургії. Конкурсантки довели, що на високому рівні володіють не лише теоретичними знаннями, а й чудовою професійною майстерністю.

За результатами обласного конкурсу «Ескулап-професіонал-2017» переможницею стала Марина Голоюха — медична сестра ВАІТу Тернопільської університетської лікарні, друге місце розділили Любов Клімик з Бучацької районної лікарні та Ірина Мацко з обласної психоневрологічної лікарні, а третє місце посіла Анастасія Синишина — представниця Чортківської районної лікарні.

спілкування й приємних вражень, а конкурсанткам — успі-

ху, наснаги, цікавої та плідної роботи.

Під час конкурсу його учасниці засвідчували теоретичні й практичні знання зі свого фаху — склали тести, змагалися в демонстрації практичних навичок з медсестринства у внутрішній медицині, педіатрії та хірургії. Конкурсантки довели, що на високому рівні володіють не лише теоретичними знаннями, а й чудовою професійною майстерністю.

За результатами обласного конкурсу «Ескулап-професіонал-2017» переможницею стала Марина Голоюха — медична сестра ВАІТу Тернопільської університетської лікарні, друге місце розділили Любов Клімик з Бучацької районної лікарні та Ірина Мацко з обласної психоневрологічної лікарні, а третє місце посіла Анастасія Синишина — представниця Чортківської районної лікарні.

Лариса ЛУКАЩУК

(Зліва направо): **Тетяна СКАРЛОШ,** заступник начальника управління охорони здоров'я ОДА, **Марина ГОЛОЮХА,** переможець конкурсу, **Володимир БОГАЙЧУК,** начальник управління охорони здоров'я ОДА

ДАТА

14 червня відзначає ювілейний день народження завідувач кафедри медичної біохімії ТДМУ професор Світлана Романівна ПІДРУЧНА.

Вельмишановна Світлано Романівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після трьох років практичної лікарської роботи, успішно пройшли понад 22-літній трудовий шлях від аспіранта до професора кафедри медичної біохімії, яку впродовж

останніх трьох років очолюєте. Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одну з талановитих випускниць другого покоління, відомого науковця, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною є Ваша громадська діяльність, зокрема, як куратора студентських груп, відповідальної за наукову роботу кафедри.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотою міського голови, грамотами й подяками адміністрації університету.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Світлано Романівно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

АТРИБУТ

СТАЛА ВИШИВКА РОДИННИМ ОБЕРЕГОМ

Вишиванка – це не лише елемент одягу та атрибут патріотизму, це дещо більше: святе, духовне, генетична пам'ять, в якій зашифрований особливий код нації. Кожного разу, коли майстрині вишивають такий скарб, вони кодують у ньому сукупність енергій, які творять довершену та гармонійну долю людини. Вишиванку одягають в особливих випадках, адже це пам'ять про щось сакральне, особисте та глибоке.

Моя борщівська вишиванка має давню історію. Вишивала її ще моя прабабуся в мальовничому селі Худиківці Борщівського району. Вона фарбувала нитки для вишивання лише природними барвниками. Брала те, що було під рукою: кору, коріння, листя й квіти. Для закріплення кольору нитки запікала у житньому тісті – так вони не втрачали забарвлення протягом століття. Ще й самостійно ткала конопляне полотно. Така сорочка стала оберегом і духовною потребою нашого роду та була передана 1917 року моїй бабусі. Одначе 1959 року коли народилася моя мама, бабуся вирі-

шила домоткане полотно з сорочки та запеленала ним новонароджене дитя (зі спогадів маминої сестри, якій на той час було 10 років). Саму вишивку

заховала у потайний відділ старенької скрині.

Щодо мене, то я з дитинства мріяла про гарну вишиванку. Не раз відвідувала ярмарки, виставки, де майстрині пропонували свої чудові виробы. Та якось не складалося... Чомусь жодна з них не припала мені до душі. Доки...

Рік тому вирішила навести лад у старенькій скрині. Там було чимало вишитих рушників, килимів, адже моя бабуся теж любила вишивати. Натрапивши на потайний відділ скрині, я віднайшла цікавий вміст: з клубка вишитого рушника, зав'язаного на кілька вузликів, випали старенькі шматки красивої борщівської вишиванки. Попри забрудненість, павутиння, ця вишивка видалася мені найкращим, що я бачила в своєму житті. Після прання вона стала ще гарнішою, загра-ла усіма барвами. Повернувшись до Тернополя, я звернулася до чудової майстрині – Надії Вичівської, яка надала бабусиному скарбу нове життя. Тішуся, що маю

змогу тепер одягнути родинний оберег, в якому ще моя прабабуся закодувала сукупність енергій задля щасливої, довшої та гармонійної долі нашого роду.

**Тетяна ДЗЕЦЮХ,
доцент ТДМУ**

ДАТА

1 червня відзначила ювілейний день народження ветеран ТДМУ, кандидат медичних наук Людмила Олександрівна ВОЛКОВА.

Вельмишановна Людмила Олександрівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Киргизького державного медичного інститу-

ту, 7 років практичної лікарської роботи в Киргизії, навчання в клінічній ординатурі в Київському державному медичному інституті у стінах Тернопільського державного медичного інституту Ви успішно пройшли 40-річний трудовий шлях асистента спочатку курсу рентгенології і медичної радіології, а пізніше – кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого науковця, досвідченого клініциста-радіолога та рентгенолога, педагога й вихователя студентської молоді, представника першої плеяди викладачів, які заклали фундамент академізму в нашій альма-матер, за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема як завуча курсу рентгенології та медичної

радіології, керівника студентського наукового гуртка, куратора студентських груп, організатора виховного процесу на 4 курсі медичного факультету, секретаря медичної секції інститутської організації товариства «Знання», учасника медико-просвітницьких бригад, які виступали перед студентами в районах області.

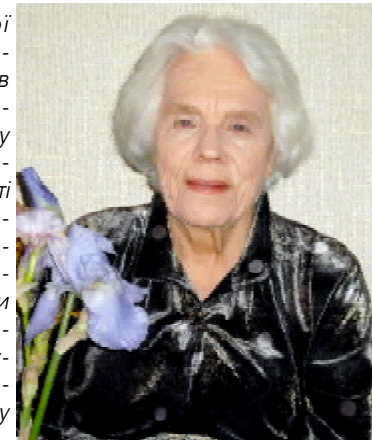
Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», знаком «Відміннику охорони здоров'я», занесенням на Дошку пошани, подяками ректора інституту.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Людмила Олександрівно, доброго здоров'я, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й тишкы, щасливого довголіття.

Нехай здоров'я, радість і достаток Сипляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свято

І дарує Вам багато літ!
Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

АФОРИЗМИ

Великі люди вмирають двічі: спочатку як люди, потім як великі.

П. Валері

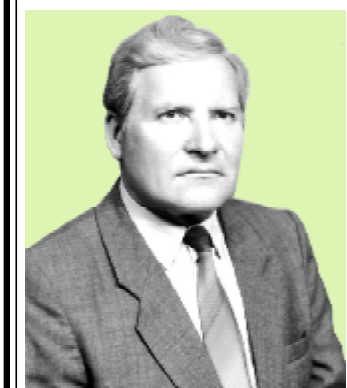
Про живих говори з повагою, про мертвих лише правду.

Вольтер

Уперше розуміємо про смерть тоді, коли вона забирає людину, яку любимо.

Ж. Сталь

Вічна пам'ять

10.10.1931–12.05.2017

Ректорат, профком, працівники і студенти ТДМУ імені І.Я. Горбачевського глибоко сумують з приводу смерті ветерана університету, колишнього заступника декана медичного факультету, доцента кафедри шпитальної терапії

Василя Васильовича
ПОКИНЬЧЕРЕДИ

та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійного.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВЧИТЕЛЯ

Усім, хто відлетів у Вірий за ці роки, присвячую...

Ось що розповів мені кілька років тому один з учнів мого дідуся, доцента акушер-гінеколога Володимира Олексійовича Лукашука. До речі, про те, що я онука його вчителя, він дізнався вже після своєї оповіді...

«Студентські роки злетіли як одна мить... це правда! Доки ми були юні й без досвіду, то носили на голові кашкет чи кепку. А от вже на шостому курсі стало дуже модно й знаково носити капелюх. Бо капелюхи та важкі шкіряні портфелі носили, як правило, поважні люди, професура.

На кафедрі акушерства та гінекології був один доцент. Сказати, що просто викладач – взяти гріх на душу. Але ж такі не став професором, хоч і носив капелюх і важкий портфель. А знаєте чому? Бо над усе любив свою роботу та людей!

Він жив «за крок» від пологового будинку, тож дружина вже звикла – приходив додому, швиденько і в знову біг на чергування. Безкоштовні вільоти по санавіації, кількадевні нічні «чування» біля роділлі, небезпечні повороти плода при неправильному його положенні, якими він володів досконало – це і ще багато чого робило його таким авторитетним для нас і водночас незрозумілим. От ви, гадаєте, це легко так, не спати і переживати за неї, за ту майбутню, але вже не десяту і навіть не соту чергову маму, так ніби вона рідна

донька? Роділля вже втомилася й сил не має, від втоми засинає, а все ж він певен, що це краще, ніж кесарський розтин! Як не як – операція! Та все ж – лише у природних пологах дитина отримує перший досвід боротьби за життя. І це – великий плюс в її психологічному становленні! Тому це, звісно, не легко. Та не завжди така праця, яка виснажує лікаря, який, світлячи іншим, згорає сам, була оцінена.

Мені він дуже подобався. Подобався своїм бажанням зробити все, як пише Закон Божий і все, як хоче природа, хоч я і не розумів ще тоді, що це все – робитиметься ціною власного здоров'я, спокою власної сім'ї та наукової кар'єри. Та це все закульсся. Подумаєш, професором не став. Зате люди все одно ж до нього йшли!

На кожному занятті, яке він у нас вів, сивий лікар, окрім відомих завдань, завжди знаходив момент, щоб поцікавитися у чергового студента, яка тактика ведення пологів при сідничному передлежанні плода. І набридло ж нам уже це питання! Наче інших і не було?! Вже і так всі на зубок знають, а він все одно запитує. Воно й зрозуміло – це особливо небезпечний випадок, бо є смертельний ризик і для дитини, і для матері. От краще ж уже «кесарити»! Це справді! Так я гадав тоді, будучи студентом...

Врешті-решт, я – випускник університету почав носити й собі капелюх і,

звісно ж, – портфель, який з плином часу змінив на барсетку зі шкіри ска-та – як не як, статус уже вимагав.

Минуло кілька років після випуску. Якось – їду в потязі до столиці – тепло, рух заколисує, купе замкнув – не афішуватиму ж, що лікар, хочеться просто відпочити, незважаючи на те, що у вагоні помітив і вагітну на пізньому терміні, і черватою чоловіка з синіми губами. Заснув.

Уже залишалося зовсім трошки до Києва – потяг здригнувся від раптової зупинки, бо хтось натиснув стоп-кран. Думки в голові зароїлися: невже когось переїхали, я ж жодних інструментів не маю, хіба джгут можна буде накладати із розіраного простирядла.

Вибігаю у вагон, біля тамбура вже купчаться люди, отже, комусь стало погано.

А! Таки помилився! Почалися пологи!!!

Кров запульсувала в скронях: «Це ж ніхто й далі не знає, що я лікар, та хіба можу принаймні не підійти?!» На автоматі підходжу до жінки, перевіряю пульс, тонус живота, який виявився, як очікував, твердим, як м'яч. Запитую про стан, про біль...

Так і є, сумнівів не було, почалося.

Дав команду допомогти їй перебраться з вагона назовні (на щастя, ми проїздили через невеличку замську станцію, тож у медпункті про всяк випадок, доки дої-

де «швидка», можна було розгорнути міні-відділення для цього випадку. В душі я все-таки благаю, щоб довелося уникнути своєї провідної ролі при пологах, хоча водночас наказував подбати про все необхідне для підготовки – теплу воду, чисті рушники тощо.

Як грим серед неба, справдилися найгірші передчуття – в її дитини виявилось сідничне передлежання та пологи таки почалися, а «швидкої» так і не було видно...

Я вже не належав собі.

«Дихай! Тужся! Ще трошки!»

Чув свій голос наче збоку і, здавалося, що то не мої руки натискають на живіт та акупунктурні точки роділлі, а наш викладач, Володимир Олексійович, який стільки разів втовкмачував мені знання, спрямовує їх!

Усе скінчилося так само несподівано, як і почалося! Скільки минуло часу й досі не згадаю. Проте на моїх руках тієї миті лежав дрібний, але дуже міцний хлопчак, який, по суні, з перших секунд життя голосно закричав до світу про своє прибуття. І коли я поклав його на живіт втомленої матері – умить вхопив її червонястим рученням за вказівний палець...

Чомусь тоді мені здалося, що це народився майбутній лікар, який так само, як і мій вчитель, буде поборником усього природного, правильного та світлого. А ще – матиме неймовірний дар передбачення, адже якби мої руки не пам'ятали того, що проробляли під час занять десятиків разів, хтозна, чи згадав би мозок».

Наталія ВОЛОТОВСЬКА